

Jacob Lembke J. Caspar Brandes

Connexionis Institutionum Iuris Exercitatio ...

IV : Continens Libr. IV.

[Rostock]: Keilenberg, 1681

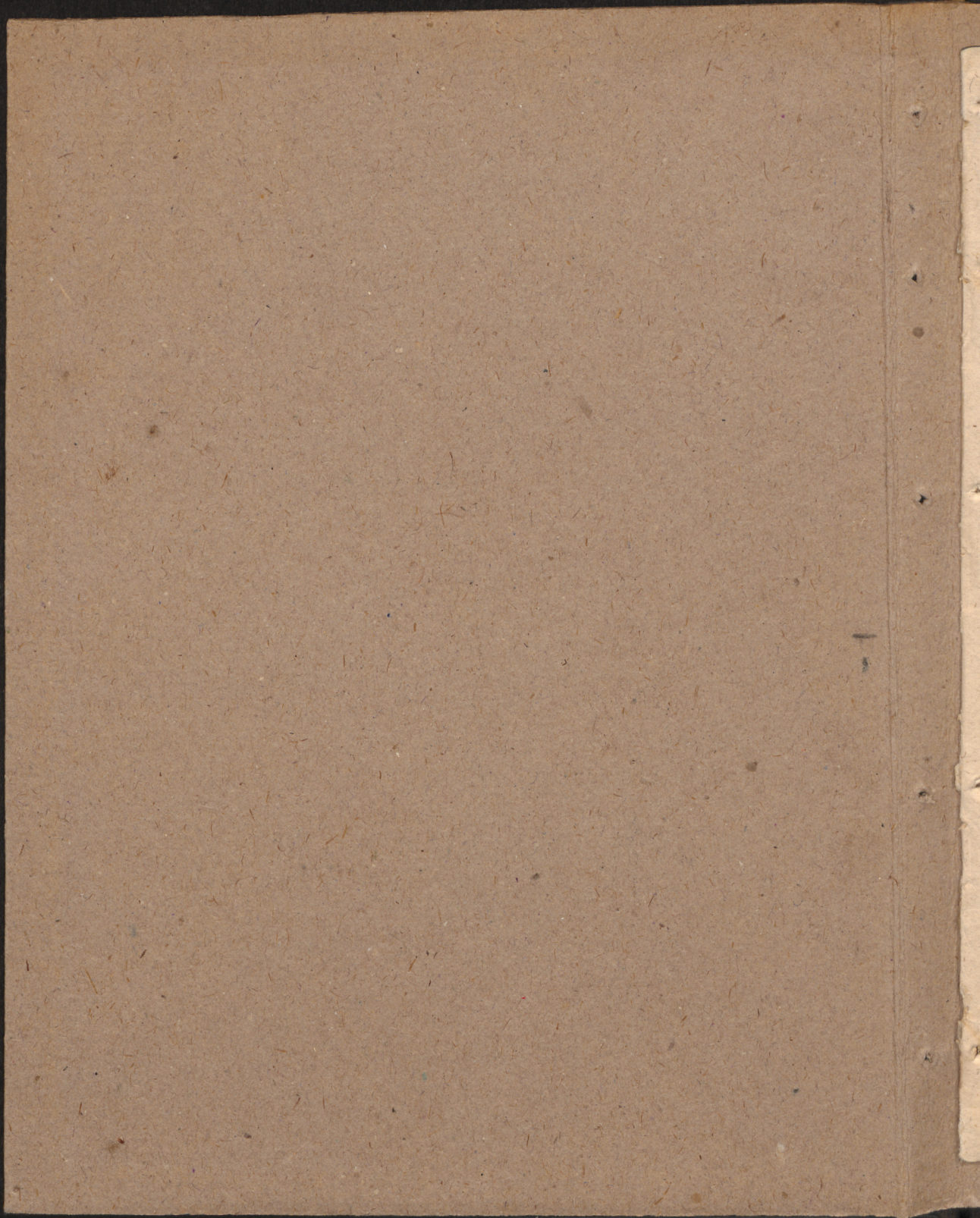
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746222955>

Band (Druck) Freier Zugang

Zusammenhang der
Grundlagen des Rechts

RU für 1687
Jacob Leubke
Immanuel Kant

CONNEXIONIS INSTITUTIONUM
JURIS
EXERCITATIO IV.
CONTINENS
LIBR. IV.

^{QUAM,}
DEO FUVANTE.
PRÆSIDE

DN. JACOBO Sembken/ J.U.D.
ET P. P.

DEFENDENDAM PROPONIT.
IN AUDITORIO MAJORI,
HORIS CONSUVETIS,
J. CASPAR BRANDES.

AD DIEM. 14. MAIj. ROSTOCHII ANNO M.D.C.LXXXV
PRELO B. KEILENBERGII, ACAD. TYP.

H. Casp. Wilbrand.

CONNEXIONIS INSTITUTIONUM
JURIS
EXERCITATIO W.
CONTINENS
LIBR. IV.
DEO DONATE
PRESIDE
DR. JACOBO REINHOLD J.U.D.
ET P. P.
DEFENDENDAM PROTONIT
IN AUDITORIO MANTON
HONORABILISSIMO
J. CASPAR BRANDES.
AB OMBRIS CAELI ROTOCCHI ANNO M.D.CCLXXV
Petro B. Krieger, Acad. J. P.

1775. 12. 10.

CONNEXIONIS INSTITUTIONUM.

LIB. IV.

Abolutis obligationibus ex Contractu, dispiciendum de OBLIGATIONIBUS EX DELICTO (TIT. I. de oblig. quæ ex delict. nasc.) quod est turpe factum contra prohibitionem legis admissum. Est autem vel VERUM, quod dolo, vel QVA-SI, quod culpâ committitur.

VERA DELICTA sunt. I. FURTUM, quod est contrectatio fraudulosa, lucri faciendi gratia, vel ipsius rei, vel etiam usus ejus possessionisve, quod lege naturali prohibitum est admittere. §. 1. estque aut manifestum, quod quadrupli, aut nec manifestum, quod dupli pœna coercetur. §. 3. & 5. II. RAPINA (TIT. II. de vi bon. rapt.) quæ est contrectatio violenta rei mobilis, frande §. 1. & lucri faciendi causa facta, & coercetur intra annum restitutione quadrupli, cui tamen rei persecutio inest, post annum simpli pr. III. DAMNUM injuria datum, quo res aliena sive animata, sive inanimata, per injuriam. h. e. nullo jure, corrumpitur aut perimitur, LEGE AQUILIA vindicandum (TIT. III. de Lege Aquil.) ex cuius Legis 1. capite, quanti damnum plurimi in anno §. 9. ex 3. vero quanti in diebus triginta proximis fuerit §. 14. 15. agitur.

)(2

IV.

IV. INJURIA (TIT. IV. *de injur.*) quæ est delictum dolo, in contumeliam & ignominiam alterius admissum. pr. estque vel realis, vel verbalis, cujus potissima species famosus libellus §. 1. Pœna ejus, si civiliter agitur, est condemnatio in æstimationem injuriæ, quam vel ipse passus, vel judex, prout ei visum fuerit, fecit, si vero criminaliter, extraordinariat §. 10. **QVASIDELICTUM** (TIT. V. *de oblig. quæ qs. ex del. nasc.*) committitur 1. à judice, qui per imprudentiam male judicavit, & tenetur propterea, in quantum de ea re æquum religioni judicantis videbitur pr. 2. Ab eo ex cujus cœnaculo dejectum effusumque quid est, quod nocuit, qui punitur ob damnum rebus datum in duplum, & liberum hominem occisum 50. aureis, vulneratum vero vel læsum curationis & operarum amissarum refusione §. 1. 3. qui aliquid positum vel suspensum habet, quod potest, si ceciderit, alicui nocere, statuta 10. aureorum pœnâ, §. 1. 4. Ab eo, qui opera malorum hominum damnum dantium utitur, pœnâ in duplum constitutâ. §. ult.

Tertium denique Juris objectum sunt **ACTIONES**, quæ exercentur vel in judicio **PRIVATO**, quod ad utilitatem & interesse potissimum privati, consuetis actionibus peragitur, vel in judicio **PUBLICO**, tit. ult. Circa actiones quæ in Judicio **PRIVATO** exercentur, considerantur vel **LITIGANTES** vel **JUDEX**. tit. 17. **LITIGANTES** quat. vel **RECTE** & legitime, vel **TEMERE** litigant, & propterea coercentur, tit. 16. **RECTE** litigantes disceptant vel de **RE IPSA**, per actiones ordinarias & propriè sic dictas, vel tantum de **POSSESSIONE**, per Interdicta tit. 15. **ACTIONES** propriè sic dictæ considerantur porro vel quoad **CONSTITUTIONEM**, vel quoad

quoad in iudicium INTRODUCTIONEM tit. 10. 11. vel
 quoad DISSOLUTIONEM tit. 12. QVOAD CONSTI-
 TUTIONEM iterum quatenus dantur vel IMMEDIATE
 ex facto nostro proprio, vel MEDIANTE ex alieno tit. 7. 8.
 9. Quatenus actio, proprie sic dicta de re ipsa, IMME-
 DIATE ex facto nostro datur potissimum consideratur
 (TIT. VI. de actionibus) & definitur, *jus persequendi in ju-
 dicio, quod sibi debetur. pr.* Dividitur I. in Realem, *quæ ex
 jure in re*, Personalem, *quæ ex jure ad rem, sive obliga-
 tione*, & mixtam, *quæ partim ex jure in re, partim ad rem
 oritur* §. 1. 20. II. in Civilem, *quæ ex Legitimis & Civili-
 bus causis*, & prætoriam, *quæ ex jurisdictione Prætoris de-
 scendit*. §. 3. Actiones Civiles & Reales sunt; Rei vindica-
 tio §. 1. & Actio confessoria §. 2. Actiones Prætorie reales
 sunt; actio Publiciana §. 4. Rescissoria §. 5. Revocatoria
 §. 6. Serviana & qs. serviana, sive Hypothecaria §. 7.
 Actiones vero Prætorie personales sunt; Actio de con-
 stituta pecunia, §. 9. de peculio §. 10. ex jurejurando §.
 11. de albo corrupto, reo exempto, & parente patronove
 sine venia in jus vocato §. 12. Dividitur III. quod sit vel
 rei persecutoria §. 16. 17. *quæ rem, quæ ex patrimonio no-
 stro abest*, vel pœnalis, *quæ pœnam*, vel mixta, *quæ & rem
 & pœnam persequimur*. §. 18. 19. IV. quod sit vel in sim-
 plum §. 21. 22. vel in duplum §. 23. vel in triplum §. 24.
 vel in quadruplum §. 25. 26. 27. V. quod vel bonæ fi-
 dei §. 28. 29. 30. vel stricti juris *d.* §. 28. vel arbitraria §.
 31. Denique VI. quod quædam solidum persequatur,
 quædam minus solido. §. 38. 39. & seqq.

Factum vero alienum ex quo MEDIANTE inter-
 dum in nos competit actio est vel HOMINUM, vel BRU-
 TORUM. HOMINUM iterum vel CONTRACTUS, vel
 DELICTUM, EX CONTRACTU HOMINUM, qui sunt

) (3

sub

sub nostra potestate, interdum etiam aliorum, (TIT. VII. *quod cum eo qui in alien. pot. est. neg. gest. eff. dic.*) in nos datur Actio quod jussu §. 1. Exercitoria, Institoria §. 2. Tributoria §. 3. de Peculio & in Rem verso §. 4. EX DELICTO SERVORUM (TIT. VIII. *de noxal. act.*) non etiam filiorum fam. §. ult. Domini tenentur actione NOXALI, ut aut litis æstimationem sufferant, aut servum noxæ dedant *pr.* EX FACTO autem & damno BRUTORUM oritur actio de PAUPERIE (TIT. IX. *si quadrup. paup. sec. dicat.*) tum noxalis ad exemplum superioris, §. 1. tum ex Ædilitio Edicto. §. ult.

ACTIO quoad INTRODUCTIONEM in judicium spectat & PERSONAS, quæ vel suo vel alieno aut procuratorio nomine agunt. (TIT. X. *de iis per quos ager. poss.*) & illarum SATISDATIONEM (TIT. XI. *de satisf. dat.*) ut de judicio sisti §. 2. rem ratam haberi §. 3. & judicatum solvi §. 5. 6.

Sequitur ACTIONUM DISSOLUTIO, quæ fit vel AUCTORITATE JURIS (TIT. XII. *de perpet. & temporal. act. & quæ ad her. & in her. transf.*) idque aut Tempore, partim annuo, partim 30. & 40. annorum *pr.* aut Morte §. 1. aut Satisfactione §. ult. vel ope EXCEPTIO- NIS (TIT. III. *de except.*) quæ est *defensio reo competens, ad actoris persecutionem, ipso jure validam, excludendam pr.* Alia autem Civilis alia Prætoria est §. 7. alia Perpetua & & peremptoria, quæ *semper agentibus obstat & semper rem, de qua agitur, perimit.* §. 9. ut exceptio metus, doli, erroris §. 1. non numeratæ pecuniæ §. 2. pacti perpetui §. 3. jurisjurandi §. 4. rei judicatæ. §. 5. alia Temporalis & dilatoria, quæ *ad tempus saltem nocet, & temporis dilationem tribuit,* ut pacti temporalis §. 10. & procuratoris inhabilis §. ult. Exceptioni autem objicitur REPLICATIO. TIT.

(TIT. XIV. de replicat.) quæ est exceptionis exclusio ad firmandam intentionem actoris adducta pr. cui reus duplicationem §. 1. actor triplicationem & sic ultra subicit. §. 2. 3.

ACTIONES quæ pro rei POSSESSIONE competunt, vocantur INTERDICTA (TIT. XV. de interdict.) & hodie sunt actiones extraordinariae, quibus maxime de possessione rerum corporalium, vel quæ de possessione rerum incorporalium experimur. pr. §. ult. Dividuntur I. in Prohibitoria, quibus Prator aliquid fieri vetat, qualia sunt interdictum uti possidetis, de mortuo inferendo, ne quid in loco sacro & flumine publico fiat. Restitutoria, quibus Prator aliquid restitui jubet. ut interdictum quorum bonorum, unde vi, & quod Legatorum, & Exhibitoria, quibus Prator jubet rem exhiberi, qualia sunt interdictum de libero homine, liberto & liberis exhibendis §. 1. II. in Adipiscendæ, quibus possessio primum adquiritur ut interdictum quorum bonorum & Salvianum, §. 2. 3. Retinendæ, quibus possessio adquisita & turbata retinetur, ut uti possidetis, quod de re immobili, & utrobi, quod de re mobili competit. §. 4. & Recuperandæ possessionis, quibus vi amissa recuperatur, ut interdictum unde vi §. 6. III. in Simplicia, in quibus constat quis actor quis reus sit, qualia sunt omnia restitutoria, exhibitoria, & quædam prohibitoria, & Duplicia, in quibus par utriusque litigatoris conditio est, veluti interdictum uti possidetis & utrobi §. 7.

Sequuntur nunc TEMERE & improbè litigantes (TIT. XVI. de pœn. temer. litig.) qui coercentur modo pœna pecuniaria pr. §. 1. modo jurisjurandi religione, quod & Advocati subeunt §. 1. modo infamiæ meru §. 2.

Quod ad actiones respectu JUDICIS attinet ejus OFFICIUM (TIT. XVII. de offic. judic.) generaliter in eo consistit, ut non aliter judicet, quàm legibus, aut constitutionibus

tionibus, aut moribus proditum est. *pr.* & ut consideret
cujusq; intentata actionis naturam, & juxta eam senten-
tiam ferat, quod specialibus exemplis illustratur §. 1. *Et se q.*

Subjiciuntur tandem Actiones, quæ exercentur in
JUDICIIS PUBLICIS (TIT. ULT. *de public. judic.*) i. e. il-
lis, quæ ex Legibus publicorum judicorum, de crimine, ad in-
teresse potissimum publicum, constituta sunt & quorum exe-
cutio plerumque cuivis ex populo datur. §. 1. Horum quæ-
dam sunt Capitalia, quædam non capitalia §. 2. Et quidem
I. est ex L. Julia Majestatis, quæ in eos, qui contra Imperat. vel
Remp. aliquid moliti sunt, animæ amissione cum dam-
natione memoriæ vigorem suum extendit. §. 3. II. ex L.
Julia de Adulteriis, quæ illicitum coitum, utputa adul-
terium & sodomiam gladio, stuprum vero in honestis,
publicatione partis dimidiæ bonorum, in humilibus,
corporis coercitione cum relegatione punit §. 4. III. ex
L. Cornel. de sicar. quæ homicidas & veneficos capite da-
mnat, §. 5. IV. ex L. Pompeia de Parricidiis, quæ parentum &
liberorum occisionem asperrima pœna culei persequi-
tur §. 6. V. ex L. Cornel. de Falsis, quæ omnem veritatis do-
losam immutationem, pro varietate variè punit §. 7.
VI. ex L. Jul. de vi quæ publicam vim, deportatione, pri-
vatam vero tertia parte bonorum coercet. §. 8. VII. ex
L. Jul. peculatus, quæ eos qui publicam pecuniam, vel rem
sacram & religiosam furantur pœnæ deportationis
subjicit §. 9. sunt præterea inter publica judicia VIII.
Lex Flavia de plagiaris §. 10. XI. L. Jul. de ambitu. X. L. Jul.
repetund. XI. L. Jul. de annona. VII. L. Jul. de residuis,
quorum omnium ut & superiorum diligentior
scientia ex latioribus Digesti libris
haurienda.

S. D. G.

(TIT. XIV. de replicat.) quæ est exceptionis exclusio
mandam intentionem actoris adducta pr. cui reus du
tionem §. 1. actor triplicationem & sic ultra subicit.

ACTIONES quæ pro rei POSSESSIONE co
tunt, vocantur INTERDICTA (TIT. XV. de inter
& hodie sunt actiones extraordinaria, quibus max.
possessione rerum corporalium, vel qs. possessione
incorporalium experimur. pr. §. ult. Dividuntur i. in
hibitoria, quibus Prætor aliquid fieri vetat, qvalia su
terdictum uti possidetis, de mortuo inferendo, ne quia
co sacro & flumine publico fiat. Restitutoria, quibus
aliquid restitui jubet. ut interdictum quorum bon
unde vi, & quod Legatorum, & Exhibitoria, quibus
jubet rem exhiberi, qvalia sunt interdictum de libero
ne, liberto & liberis exhibendis §. 1. II. in Adipiscend
bus possessio primum adquiritur ut interdictum quor
norum & Salvianum, §. 2. 3. Retinendæ, quibus poss
quisita & turbata retinetur, ut uti possidetis, quod de
mobili, & utrubi, quod re mobili competit. §. 4. &
perandæ possessionis, quibus vi amissa recuperatur,
terdictum unde vi §. 6. III. in Simplicia, in quib
stat quis actor quis reus sit, qvalia sunt omnia restit
exhibitoria, & quædam prohibitoria, & Duplicia,
bus par utriusque litigatoris conditio est, veluti in
ctum uti possidetis & utrubi §. 7.

Sequuntur nunc TEMERE & improbè liti
(TIT. XVI. de pæn. temer. litig.) qui coercentur mo
na pecuniaria pr. §. 1. modo jurisjurandi religion
& Advocati subeunt §. 1. modo infamiæ metu §.

Quod ad actiones respectu JUDICIS attinet e
FIQUM (TIT. XVII. de offic. judic.) generaliter in
sistit, ut non aliter judicet, quàm legibus, aut co

